

PER UN MÓN SENSE MÉS TXERNÒBILS NI FUKUSHIMES: TANQUEM COFRENTS JA!

Un dia com hui, fa 25 anys, esclatà el reactor nº 4 de la central nuclear de Txernòbil alliberant tones d'urani, xenó, iode, cesi, estronci, plutoni i d'altres elements radioactius que, en total, contaminaren unes 250 vegades més que les bombes atòmiques llançades pels militars nordamericans sobre les ciutats d'Hiroshima i Nagasaki. L'accident causà la mort directa de 31 treballadors i forçà la Unió Soviètica a evacuar 116.000 persones, provocant la alarma internacional en detectar-se radioactivitat en almenys 13 països d'Europa.

Immediatament s'inicià un procés massiu de neteja, contenció i mitigació amb centenars de milers de voluntaris i no voluntaris, que llançaren arena i d'altres materials per soterrar el reactor. Treballant a marxes forçades i sense massa protecció, els *liquidadors* construïren després un immens sarcòfag per cobrir el reactor i evitar les fugues; però amb el pas del temps, aquesta estructura ha anat degradant-se per la radiació, la calor i la corrosió, fins al punt d'existir un greu risc de col·lapse, amb noves conseqüències dramàtiques per a la població i l'ambient, perquè dins del reactor encara queda el 95% dels materials radioactius...

Així doncs tingueren que dissenyar un nou sarcòfag i com Ucraïna no podia pagar tan grans despeses, resultà imprescindible l'ajuda internacional per construir-lo. Amb els diners dels països europeus, actualment l'obra està en marxa i esperen finalitzar-la cap al 2012. Es suposa que el nou sarcòfag en forma d'arca geganta permetrà evitar la fuga de materials radioactius durant un centenar d'anys; de manera que, si tenim en compte que alguns dels isòtops són radioactius durant desenes de milers d'anys, hem de concloure que el problema de Txernòbil encara no està resolt i haurem de deixar-lo com a *herència* als nostres nets.

Un quart de segle després, els efectes del desastre sobre la salut humana i del planeta han sigut terribles, segons l'informe de l'Associació Internacional de Metges per a la Prevenció de la Guerra Nuclear, entre 50.000 i 100.000 liquidadors han mort i més de 500.000 han quedat invàlids, també ha provocat la mort d'uns 5.000 xiquets a Europa, es calcula que originarà entre 10.000 i 20.000 càncers de tiroide i nombroses malformacions genètiques en xiquets; per altra banda, segons el ministre de sanitat ucraïnès, més de 2.200.000 ucraïnesos, incloent-hi uns 400.000 xiquets, patixen problemes de salut causats per la catàstrofe de Txernòbil i els desplaçats per l'accident també patixen importants problemes psicològics. Finalment, les pèrdues econòmiques col·lectives i particulars arriben ja als 240.000 milions d'€, un cercle de radi 30 km al voltant de la central permanixerà inhabitable i un territori de 145.000 km² restarà contaminat durant segles...

Mentrestant, els que ací s'enriquien amb el negoci nuclear varen culpar d'aquest desastre als tècnics i la indústria soviètica, que segons ells estaven molt retrasats, i fins i tot afirmaren que un accident així mai podria passar en Occident. Que mai podria passar en Occident... Però és clar que podia passar i ha passat; de fet han hagut altres accidents d'importància a [Windscale \(Gran Bretanya, 1957\)](#), [Harrisburg \(EEUU, 1979\)](#), [Goiania \(Brasil, 1987\)](#) i [Tokaimura \(Japó, 1999\)](#). Al principi els pro-nuclears deien que el risc d'accidents greus era d'un cada milió d'anys per a una central nuclear, però la realitat ha sigut molt pitjor i està haguent 1 cada 10 anys aproximadament. I en alguns llocs, com

en la veïna Vandellós I (Tarragona, 1989), no va haver un accident màxim perquè els bombers es jugaren la pell i aconseguiren apagar l'incendi abans que el reactor es descontrolara totalment, encara que va quedar tan danyat que després d'aquest *incident* tingueren que tancar-la.

Podia passar i ha tornat a passar, altra volta, ara precisament al país amb més tecnologia del món, el Japó, on 6 reactors nuclears s'han descontrolat i estan vessant al medi ambient tones i tones de substàncies radioactives, que arribaran poc a poc a milions de persones a través de l'aire, l'aigua i els aliments. Amb l'agreujant que un dels reactors funciona amb plutoni 239, un dels isòtops radioactius més verinosos i persistents que existixen perquè pot matar una persona amb una simple centèsima de gram i tarda uns 500.000 anys en desintegrar-se, de fet és el material preferit per a fabricar les bombes atòmiques.

I al nostre país, justament un dia abans de l'accident de Fukushima, PSOE, PP, CiU i PNV aprovaren al parlament estatal una llei que permet allargar el funcionament de les centrals nuclears espanyoles altres 10 anys o més. I de pressa i corrents atorgaren un nou permís a la central nuclear de Cofrents perquè continuara funcionant; una central nuclear que ja ha complert els 27 anys de vida útil per als quals va ser dissenyada i construïda, una central que ja ha sigut ben amortitzada i ha donat milers de milions de beneficis a Iberdrola i els seus inversors; una central vella i defectuosa que durant els últims deu anys ha patit més de 100 incidents significatius (l'últim fa pocs dies), algun d'ells amb vessament d'isòtops radioactius a l'exterior, i 25 parades no programades; una central que, a més a més, té les piscines plenes de residus d'alta radiactivitat amb els quals no saben què fer perquè no hi ha cap cementiri nuclear on emmagatzemar-los durant els milers d'anys que seran radioactius; en definitiva, una central nuclear que cada dia resulta més perillosa per nosaltres els riberencs, que sols estem a uns 50 km d'ella. ...

Hem de recordar ara i ací que pocs dies després de l'accident de Fukushima la cancellera alemanya Àngela Merkel (del partit dretà CDU), canvià la seua postura pronuclear i ordenà el tancament de les set nuclears alemanyes més velles dient, de pas, que Alemanya ha de caminar ja cap a les energies renovables. Això ho diu una política conservadora i en canvi ací un govern suposadament progressista no vol replantejar-se res, ni tan sols parlar del tema... Serà potser que la nostra tecnologia és millor que l'alemanya? O que nosaltres som més resistents a la radioactivitat? O, simplement, que som més fàcils d'enganyar i fer callar?

Doncs nosaltres no volem callar i alcem hui la veu per recordar les víctimes innocents de pobles com el nostre a Ucraïna, al Japó i d'altres països. Alcem la veu per denunciar que Cofrents és un greu perill per a tots nosaltres, que ja ha caducat, i per insistir que hi ha alternatives com l'estalvi, l'eficiència i les energies renovables (eòlica, solar, hidràulica, geotèrmica, biomassa, etc.), que junt el reforç del gas natural, ens permeten ja prescindir d'aquesta central nuclear sense patir cap problema de desabastiment.

Per tot això exigim ja el tancament de la central nuclear de Cofrents, abans que tinga qualsevol accident paregut als de Txernobil o Fukushima. Ara és l'hora: TANQUEM COFRENTS!

COORDINADORA ANTINUCLEAR DE LA RIBERA

PER QUÈ HEM D'ABANDONAR L'ENERGIA NUCLEAR?

- L'energia nuclear és molt perillosa: hi ha hagut ja molts accidents nuclears greus en la indústria civil: Txernòbil (Ucraïna) 1986, Kyshtym (Russia), 1957, Harrisburg (USA), 1979, Windscale Pile, (UK), 1957, i el més recent Fukushima, les conseqüències del qual seran comparables a les de Txernòbil. En quant a Cofrents, només en els últims 10 anys hi ha hagut 102 "successos" que afectaven la seguretat, 25 parades no programades i 6 prealertes de seguretat. A més, esta situada en una zona de intensitat sísmica mitjana, quan només esta dissenyada per a suportar un terratrèmol de 6-6'5 graus Richter. A açò, cal sumar el perill que suposen els grans embassaments que existeixen en el Xúquer aigües amunt de la central.

- L'energia nuclear és cara: el cost real del kwh nuclear a Espanya, és una miqueta més de 0'1 €, el més car de totes les formes de generació, i amb tendència a pujar, ja que el preu de l'urani esta augmentant exponencialment, i les noves mesures de seguretat que s'exigiran a arrel de l'accident de Fukushima, com ja va passar amb el de Txernòbil, són molt costoses. Cal destacar que a les companyies elèctriques si els ix rendible tindre centrals nuclears perquè a més de les enormes ajudes públiques rebudes, una gran part dels seus costos estan socialitzats, és a dir els paguem tota la ciutadania, com la gestió dels residus, les carreteres d'evacuació, els programes de protecció civil, els segurs de funcionament i, per descomptat, les conseqüències en cas d'accident.

- L'energia nuclear no és necessària: A Espanya l'electricitat d'origen nuclear aportà en 2010 un 21% de la generació total, mentre que les renovables aportaren el 35%. Més concretament, les noves energies renovables (eòlica, solar, biomassa), que s'han instal·lat totes en els últims anys, han aportat també un 21%, i la tendència és a continuar augmentant la seua aportació. És, per tant, totalment factible, continuar desenvolupant les energies renovables per a substituir tota la contribució de la nuclear, a més que hi ha un ampli marge per a reduir el consum, i per tant la generació elèctrica, per mitjà de mesures d'estalvi i eficiència energètica. És més, donat el sobredimensionament del sistema elèctric espanyol, es podrien tancar demà totes les centrals nuclears només posant en marxa algunes de les centrals de gas que estan ara parades. Tampoc és cert que si no produïm energia nuclear l'hàgem d'importar. Espanya exporta des de fa molts anys el 2-3% de la seua producció elèctrica neta, i últimament exportem, fins i tot, a França.

- L'energia nuclear no evita el canvi climàtic: Encara que és veritat que durant l'operació d'una central no hi ha quasi emissions de CO₂, si n'hi ha durant les operacions de mineria, polvorització de la roca, purificació i enriquiment de l'urani, així com en el seu transport. I també durant la construcció del reactor (en requerir aproximadament 500.000 tm de formigó i 50.000 tm d'acer), el seu desmantellament i en la gestió dels seus residus. S'estima que les emissions mitjanes de la indústria nuclear en el món són 66 g de CO₂/kwh, menys que el gas, el fuel o el carbó, però molt més que qualsevol renovable. I la tendència és que augmente, ja que la riquesa de mineral d'urani cada vegada és menor, la qual cosa obliga a extraure, triturar, etc... cada vegada més tones de roca per a extraure el mateix urani i produir la mateixa energia.

- L'energia nuclear no evita la dependència energètica. Tot l'urani que s'utilitza a Espanya ve d'altres països, entre els que es troben alguns tan "estables" com Rússia, Namíbia i Níger. A més el pas tecnològicament més difícil per a l'obtenció del combustible nuclear,

l'enriquiment de l'urani, només es realitza en uns pocs països, entre els que no es troba Espanya.

-L'energia nuclear és molt bruta: Una central nuclear produeix durant el seu funcionament milers de tones de residus d'alta radioactivitat, que són molt danyosos, cancerígens, i teratogènics fins i tot a dosi molt baixes. Però el més greu és que ho continuen sent durant centenars de milers d'anys, i no hi ha cap tractament que pugui deixar-los inerts, per la qual cosa han d'estar aïllats de la biosfera durant tot aquest enorme període de temps, i això és impossible garantir-ho. Es calcula que, fins i tot sense allargar la seua vida, les centrals espanyoles generaran 12.800 m³ de residus d'alta radioactivitat, contenint 6700 Tn d'urani, i Cofrents és la central que més residus d'aquest tipus genera i emmagatzema. Les empreses nuclears i el govern central, que esta actuant al seu dictat, volen ficar tots estos residus, que ara estan en les mateixes centrals que els han generat, en un cementeri nuclear únic, i on més probabilitat hi ha que acabe construint-se és en el poble de Zarra, per culpa de la inacció de l'actual govern valencià.

-L'energia nuclear és una gran consumidora d'aigua: Hi ha centrals que la calfen i la tornen a abocar, produint contaminació tèrmica, a més de amb un poc de radioactivitat, però altres a més evaporen una part important, com és el cas de la central de Cofrents que evapora 21 Hm³ a l'any d'aigua d'alta qualitat del riu Xúquer.

-L'energia nuclear és la pitjor des del punt de vista sociolaboral: És la font d'energia que menys ocupació genera per unitat d'energia produïda. En canvi, les renovables generen molt més. A Espanya el sector de les energies renovables generava en 2007 89.000 ocupacions directes (i 99.681 indirectes), mentre que el sector nuclear no aconsegueix ni el 10% d'eixa xifra. La conclusió d'aquest informe és que el sector de les energies renovables agrupava, en 2007, a un miler d'empreses que generen prop de 200.000 ocupacions, un terç en l'energia eòlica; i ocupa treballadors amb contractació indefinida i un alt nivell de qualificació professional. Al contrari, l'energia nuclear és molt intensiva en capital (construir una central nuclear costa més de 5.000 M€), però és molt poc intensiva en llocs de treball, excepte en el moment de la seua construcció i el seu desmantellament. Es pot compaginar fàcilment el tancament de les centrals nuclears amb un programa d'alternatives laborals per als treballadors i l'economia de les zones afectades.

TANQUEM COFRENTS